

1. ura: Ivan Cankar, Bobi – branje in vsebinska analiza umetnostnega besedila

Spoštovani devetošolec/spoštovana devetošolka!

Zaradi koronavirusa si prisiljen/-a sedeti doma, delati na drugačen način, omejili so tvojo (našo) svobodo; morda ob tem čutiš strah, bojazen, žalost, obup, revščino, bedo – tudi krivico, ki se ti dogaja. Kdo/kaj je krivo za tako situacijo?

Razočaranje otroka je lahko zelo kruta stvar, ki te zaznamuje za celo življenje.

Motiv krivice ter krivde na drugi strani je v literaturi zelo pogost – pisatelji (tudi slovenski) v svojih delih radi v bralcu, sočloveku vzbujajo temačne občutke – zaradi ranjenega odnosa je nekdo prizadet, obupno zavržen ... Poznaš kako knjigo, film s tako tematiko? Zapiši jo/ga.

- Poslušaj posnetek Cankarjeve črtice Bobi:

https://www.youtube.com/watch?v=rUa5gv62_HQ

- V berilu poišči odlomek Cankarjeve črtice Bobi.
- Besedilo glasno preberi in razmisli o prebranem. Pomagaj si z razlago manj znanih besed.
- V zvezek napiši naslov **IVAN CANKAR: BOBI**, prepisi spodnje naloge in jih reši.

- VSEBINA:

1. Katere književne osebe nastopajo v zgodbi?
2. Kam se je Peter odpravil že navsezgodaj? Kaj je pričakoval od prazničnega dne?
3. Kako so živeli pri Petru doma? V besedilu poišči mesta, s katerimi lahko opredeliš socialni položaj njegove družine.

4. Peter je sestri Francki obljubil, da ji bo prinesel bob. Kaj beseda »bob« pomeni v Cankarjevem jeziku?
5. Kdo je bil Mihče? Kako bi razložil Cankarjeve povedi: »Peter je gledal nanj z velikimi svetlimi očmi. Takrat in do konca maše je bilo njegovo srce čisto in polno ljubezni.«
6. Kakšna razočaranja pa je Peter doživljal po maši?
7. Zakaj je kljub ponižanju še čakal v veži pri Mihčetu?
8. Kje pripoved doseže vrh?
9. Zakaj Peter boba ni pojedel?
10. Kakšne misli so se pletle v njem na poti domov?
11. Kako so ga doma pričakali?
12. Zakaj je prikril domačim, da so ga ljudje prizadeli?
13. Ivan Cankar nam v Bobih razkrije duševnost prevaranega otroka. Kako pa ti ocenjuješ Petrova dejanja? Kaj bi storil, če bi se znašel v njegovi koži? Kakšno je tvoje mnenje o moralnih in družbenih razmerah, ki se odsevajo skozi njegovo usodo?

- Svoje rešitve preglej in napake popravi.

REŠITVE (VSEBINA):

1. V zgodbi nastopajo: Mihče, Peter, Petrova mama in oče, Francka, hišna.
2. Peter se je navsezgodaj odpravil v cerkev k maši. Od prazničnega dne je pričakoval, da se bo pri Mihčetu do sitega najedel dobrot in da bo še domov kaj prinesel. Svoji sestri je obljubil bob.
3. Petrova družina je bila zelo revna. Izseki iz besedila, ki nam to nakazujejo:
/.../ zelo slabo je bil oblečen; poleti bos in golorok, pozimi zavit v zakrpano predolgo suktnjo, ki se mi je zdela strašno smešna. /.../ Njegovi domači so bili kajžarji s klanca, siromaki, da se bogu usmili. /.../prišla je pač beračit, najbrž za koruzni močnik /.../ celo tisto predolgo zakrpano suktnjo je imel ogrnjeno, dasi je bilo zunaj gorko /...//.../ Urno je vstal, oblekel se je ter si nato mukoma obuval stare Mihčetove škornje, ki so ga boleli, ker je hodil ob delovnikih bos. Nato je popil kavo, gorko sivkasto vodo, ter pojedel svoj delež soržičnega kruha, ki je bil tisto jutro manjši nego druge dni /.../ »Saj se boš najedel, ne bo ti sile danes!« se je nasmehnila mati /.../ »Pa robec vzemi s seboj, da boš zavil!« je rekla mati; »Nikar ne jej preveč, Peter, /.../ Ne jej preveč, da o kaj ostalo!« ...
4. Beseda »bob« v Cankarjevem jeziku pomeni »krof«.
5. Mihče je bil Petrov prijatelj, ki je izhajal iz bogate družine. Peter je med mašo občudoval njegovo urejenost; bil gosposko oblečen in zelo lepo počesan, njegova koža na obrazu je bila lepo negovana. Prepričan je bil, da ga bo bogati prijatelj po maši povabil k sebi na gostijo.
6. Po maši Mihče Petra ni povabil k sebi. Peter je bil zelo razočaran. Zato se je sam odpravil k prijatelju, vendar se tam ni nihče zmenil zanj. Takrat se je počutil kot berač.
7. Peter je kljub ponižanju še čakal v veži pri Mihčetu, ker je svoji sestri Francki obljubil bob.
8. Pripoved doseže vrh, ko Mihče v veži zagleda Petra in mu vrže bob.
9. Peter boba ni pojedel, ker ga je obljubil svoji sestri Francki.
10. Deček na poti domov razmišlja o maminih in o sestrih besedah pred odhodom k maši in o tem, da bi najraje odšel od doma v Ljubljano.

11. Ob prihodu domov sta ga mama in Francka vprašali, če je kaj prinesel. Mama mu je povedala, da jim je oče prinesel pečenko, ki jo je dobil od Stržinarjevih, a so jo sami pojedli.
12. Domačim je prikriž, da so ga prizadeli, ker ga je bilo neznansko sram in ker jim ni želel pokvariti veselja ob prazniku.
13. Na to vprašanje si moral/-a sam/-a odgovoriti.